

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 566/2020-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovéj a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátskou kanceláriou VALIŠ LEGAL, s. r. o., Mostová 185/2, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Juraj Vališ, LL.M., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 43 Ek 1595/2019 z 3. marca 2020 a 28. júla 2020 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] v časti namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva

na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 43 Ek 1595/2019 z 28. júla 2020 p r i j í m a na ďalšie konanie.

2. Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

3. Súdnemu exekútorovi JUDr. Júliusovi Petikovi, so sídlom exekútorského úradu Nobelova 34, Bratislava, p r i k a z u j e zdržať sa vykonania exekúcie na podklade exekučného titulu tvoreného európskym platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16 C 18/2015 z 3. februára 2015 a doplňujúcim uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16 C 18/2015 z 26. júna 2015, vedeného u súdneho exekútora pod sp. zn. 131 EX 289/19, do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. októbra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 43 Ek 1595/2019 z 3. marca 2020 (ďalej len „uznesenie vydané VSÚ“) a 28. júla 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal v napadnutom konaní o vymoženie sumy 70 000 € s príslušenstvom návrh na zastavenie exekúcie. Okresný súd o návrhu sťažovateľa rozhodol prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka uznesením tak, že návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zamietol. Sťažovateľ proti uzneseniu vydanému VSÚ podal sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietol.

3. Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že oprávnený v napadnutom exekučnom konaní sa domáha vymoženía sumy 70 000 € s príslušenstvom na podklade exekučného titulu európskeho platobného rozkazu okresného súdu sp. zn. 16 C 18/2015 z 3. februára 2015 a dopĺňajúceho uznesenia okresného súdu s rovnakou spisovou značkou z 26. júna 2015. Sťažovateľ tvrdí, že exekučný titul, t. j. európsky platobný rozkaz, ako ani dopĺňajúce uznesenie vo veci vedenej pod sp. zn. 16 C 18/2015 mu nikdy neboli doručené, z čoho vyvodzuje nevykonateľnosť exekučného titulu. Zároveň namieta, že okresný súd nemal právomoc rozhodnúť dopĺňujúcim uznesením, keďže v čase vydania uznesenia vydaného VSÚ a napadnutého uznesenia zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov takýto postup v prípade európskeho platobného rozkazu neumožňoval. Na základe uvedeného dospieva k názoru, že okresný súd vydaním dopĺňajúceho uznesenia prekročil svoju právomoc, preto ide o ničotné, resp. nulité rozhodnutie, na ktoré mal vo veci konajúci súd prihliadať ex offo. Napriek skutočnosti, že obe tieto námietky riadne uplatnil v rámci svojho návrhu na zastavenie exekúcie, ako aj v sťažnosti proti uzneseniu vydanému VSÚ, okresný súd arbitrárnym nepreskúmateľným spôsobom jeho argumenty odmietol, čím malo dôjsť k porušeniu jeho označených práv uznesením vydaným VSÚ, ako aj napadnutým uznesením okresného súdu. V neposlednom rade sťažovateľ namieta, že okresný súd pri vydaní napadnutého uznesenia porušil princíp kontradiktórnosti, keď sťažovateľovi nedal možnosť vyjadriť sa k vyjadreniu oprávneného z 31. marca 2020, ktorým oprávnený reagoval na sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vydanému VSÚ.

4. Na základe uvedenej sťažnostnej argumentácie sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 43 Ek/1595/2019 z 03. 03. 2020 a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 43 Ek/1595/2019 z 28. 07. 2020 porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 43 Ek/1595/2019 z 03. 03. 2020 a uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 43 Ek/1595/2019 z 28. 07. 2020 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Banská Bystrica je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky na účet jeho právneho zástupcu.“

5. Sťažovateľ zároveň navrhol, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení spočívajúcom v „uložení povinnosti súdnemu exekútorovi JUDr. Júliusovi Petikovi, so sídlom exekútorského úradu Nobelova 34, 831 02 Bratislava, do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o tejto ústavnej sťažnosti, zdržať sa výkonu exekúcie na podklade exekučného titulu tvoreného európskym platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16 C/18/2015 z 03. 02. 2015 a doplňujúcim uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16 C/18/2015 z 26. 06. 2015, sp. zn. u súdneho exekútora 131 EX 289/19“. Svoj návrh na vydanie dočasného opatrenia odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutia všeobecného súdu nemajú atribút vykonateľnosti, keďže neukladajú povinnosť plniť, pričom predmetom exekúcie je značná suma a vzhľadom na riziko nezákonne vedenej exekúcie proti sťažovateľovi, ktorý je fyzickou osobou, toto riziko prevyšuje nad záujmom bezprostredného vymáhania exekučným titulom priznaného plnenia oprávneným.

II.

Relevantné ustanovenia právnych prepisov

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva...

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva...

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne alebo ho nezamietne podľa § 57, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

13. Podľa § 130 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu znamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám, najmä uloží orgánu verejnej moci, ktorý podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že uznesením vydaným VSÚ a napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu jeho označených práv. Podľa presvedčenia sťažovateľa exekučné tituly, ktoré sú podkladom exekúcie, sú nevykonateľné a nulité rozhodnutia, pričom okresný súd na tieto argumenty sťažovateľa nereflektoval. Preto sú tieto uznesenia okresného súdu arbitrárne a právne neudržateľné.

15. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie vydané VSÚ, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

16. Ústavný súd konštatuje, že proti uzneseniu vydanému VSÚ bola prípustná sťažnosť, ktorú sťažovateľ aj využil. Z toho vyplýva, že námietky sťažovateľa preskúmal okresný súd v rámci konaní o sťažnosti. Z uvedeného dôvodu sa v sťažovateľovej veci uplatnil princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu vydanému VSÚ v súlade s § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci (bod 2 výroku rozhodnutia).

17. Ústavný súd vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu konštatuje, že po predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti nezistil žiadny z dôvodov na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Preto ju podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde prijal na ďalšie konanie (bod 1 výroku rozhodnutia).

18. Pokiaľ ide o návrh sťažovateľa na rozhodnutie o dočasnom opatrení, ústavný súd sa v prvom rade vysporiadal s otázkou možného zaradenia súdneho exekútora medzi tretie osoby, ktorým by ústavný súd mohol „uložiť“, aby sa dočasne zdržali oprávnení im priznaných právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom“.

18.1 Poverený súdny exekútor je v exekučnom konaní orgánom verejnej moci s právomocou upravenou právnym poriadkom. Povinnosť súdneho exekútora vykonávať v exekučnom konaní procesné úkony (v danom prípade povinnosť pokračovať vo vykonávaní exekúcie po právoplatnom zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie a vykonať ju) vyplýva z jeho právomoci exekučného orgánu, nie z napadnutého uznesenia okresného súdu. Navyiac, exekútora „chráni“ pred zásahmi do výkonu jeho právomoci

zo strany iných orgánov verejnej moci (ako aj zo strany exekučného súdu, ak by do činnosti exekútora zasahoval iným spôsobom než procesnými nástrojmi Exekučného poriadku) ustanovenie § 201 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého v exekučnom konaní a ani v inom konaní nemožno voči exekútorovi nariadiť neodkladné opatrenie zasahujúce do výkonu exekučnej činnosti.

18.2 Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu pri ochrane ústavnosti, účelu konania o individuálnej ústavnej sťažnosti, ako aj z okolností daného prípadu (iný orgán verejnej moci je v pozícii tvrdeného porušovateľa základných práv a iný orgán verejnej moci má na základe napadnutého rozhodnutia pokračovať vo výkone svojich právomocí, a to potenciálne ireverzibilným spôsobom), ústavný súd pristúpil k extenzívnemu výkladu § 130 zákona o ústavnom súde, ako aj k výkladu § 201 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého „ochrana nezávislosti“ súdneho exekútora nemôže brániť ústavnému súdu poskytnúť ochranu formou dočasného opatrenia v konaní, ktoré je pred ním vedené.

19. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd poverenému súdnemu exekútorovi uložil povinnosť zdržať sa „výkonu“ predmetnej exekúcie. Pod výkonom exekúcie ústavný súd rozumie vykonávanie exekúcie, teda súhrn všetkých procesných úkonov exekútora od momentu začatia exekúcie, až do jej skončenia (t. j. zisťovanie a zabezpečenie majetku povinného, samotné vykonanie exekúcie a skončenie exekúcie).

19.1 Vyhovenie návrhu v takomto znení (resp. rozsahu) by znamenalo, že dočasná ochrana poskytnutá sťažovateľovi ústavným súdom by mala širší rozsah v porovnaní s ochranou, akú mu poskytoval stav pred vydaním napadnutého rozhodnutia, keď poverený exekútor (v dôsledku odkladného účinku podaného návrhu na zastavenie exekúcie) mohol vykonávať zisťovacie a zabezpečovacie procesné úkony vo vzťahu k majetku povinného, avšak nemohol pristúpiť k samotnému vykonaniu exekúcie (t. j. napr. k speňaženiu zabezpečeného majetku).

19.2 Ústavný súd po preskúmaní dôvodov návrhu na vydanie dočasného opatrenia konštatuje, že sťažovateľovi vykonaním exekúcie hrozí nepomerne väčšia ujma, ako môže

hroziť iným osobám (oprávnenému) pri dočasnom opatrení, pričom zároveň konštatuje, že nariadenie dočasného opatrenia nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom.

19.3 Pri zachovaní povinnosti vlastnej zdržanlivosti a v snahe o zachovanie proporcionality svojich zásahov rozhodol ústavný súd o dočasnom opatrení v rozsahu povinnosti povereného súdneho exekútora zdržať sa vykonania exekúcie (bod 3 výroku tohto rozhodnutia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu